

TRANSITIE

ATELIERS

verwelkom je verbeelding

Terugkoppeling
Scoping sessie Dec 2024
Verduurzaming Wetenschap

GROTE LIJNEN

- Op basis van scopingssessie December, er is behoefte aan:
 - Urgentiekweker** en ruimte die uitnodigt tot **verantwoordelijkheid** nemen, waar besloten wordt waar *mee gestopt en gestart wordt*
 - **Lerende gemeenschap** om samen acties uit te zetten, gefocust op samenwerking ipv concurrentie, waar kennis van de gemeenschap is, niet van het individu
 - Structureel gezonde ruimte om af te wijken van de gebaande paden**, voor kwetsbaarheid en durf
 - **Reclamen van duurzaamheid** van iets negatiefs naar waardebrengend
 - **Weeginstrument** dat kan bepalen of wetenschap nodig is en wat de impact is (zowel positief als negatief)

TIJD EN RUIMTE

Er is behoefte aan tijd en ruimte waarin initiatieven ontwikkeld kunnen worden, **maar waar ontstaat dit?**

Enerzijds zijn het de mensen, zij die willen, zij die ondernemen, die door deze ruimte en tijd te nemen, deze ook **creëren**.

Anderzijds is er behoefte dat deze tijd en ruimte structureel wordt **bekrachtigd**, zodat er erkenning is en continuïteit, zo worden zij die willen ondersteund in hun kunnen.

Noodzaak tot veranderruimte

- Om te veranderen zijn er structuren nodig die dit faciliteren. Zowel binnen de onderzoeksinstituten en universiteiten als daartussen. Ruimte die het scheppen van een nieuw verhaal mogelijk maken. **Ruimte waar samengekomen kan worden voorbij diens professionele hokje, maar vanuit een maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel.**
- Daar zijn nu te weinig van en de regels die er nu zijn zit de *wetenschap die nodig is* dwars. En dus wordt er een beroep gedaan op *moed*. De moed om je nek uit te steken, verantwoordelijkheid te nemen en de minder gebaande paden van samenwerking te bewandelen.

We kunnen ons afvragen wat de **relatie is tussen moed en moeten**: hoe zorgen we ervoor dat de moedigen ondersteund worden in hun initiatieven, want dat het anders moet is duidelijk.

>onderzoeksvraag

Hoe creëren we een ruimte die ingenomen kan worden
intern en tussen organisaties

Waar we nieuwe samenwerkingen kunnen vormen

Waar we verantwoordelijkheid kunnen aanwakkeren en

Waar de initiatieven van bereidwilligen bekrachtigd
worden?

Vanuit DRIFT

Wij (Almar, Ties) in samenwerking met Arlon hebben besloten ons te richten op de Tafels van Moedt.

Tafels van Moedt

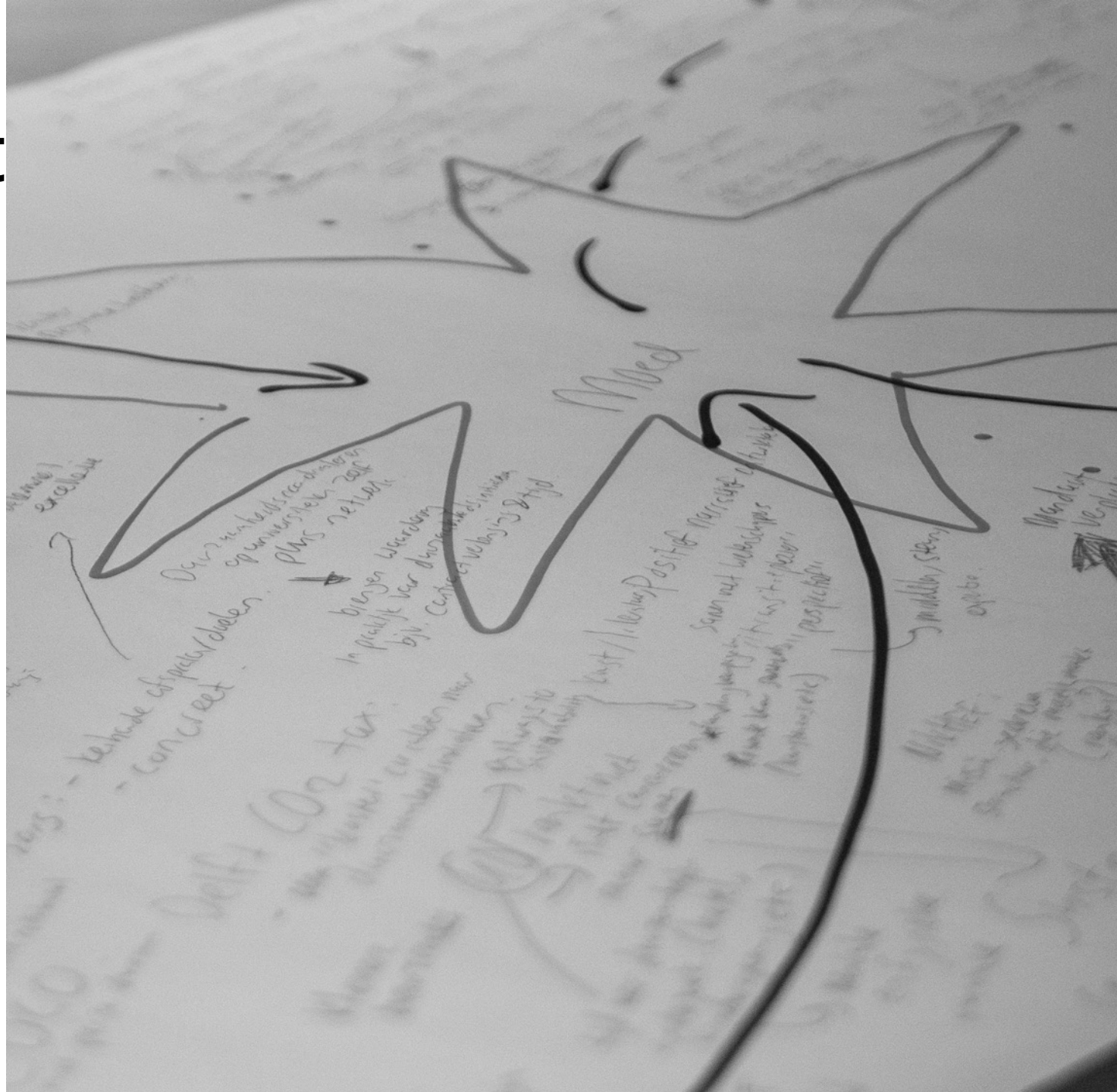
De Tafels van Moedt is een voorstel voor zulke zachte infrastructuur. Een medium waar deze gesprekken kunnen worden opgepakt of doorgezet – over onderwerpen waar moed voor nodig is. Een tafel waar ze op hun moed worden aangesproken om concreet te worden en de moed om daarvoor hulp te vragen.

De Tafels van Moedt is een product en een proces. Een prikkelende uitnodiging en een symbool. Een verbeelding en een uitnodiging tot verbeelding.

De Tafels van Moedt zijn een structurele en flexibele ruimte waar fundamentele vragen praktische antwoorden krijgen. Een open plek met gestuurde didactiek.

De Tafels van Moedt dagen uit tot een ander type gesprek dan in de welbekende vergaderruimtes, daarnaast mondt een sessie uit in een aantal concrete interventies voor de deelnemers. Het is géén babbelbox.

Het is een start en een doorwerking.

Tafel van Moedt: Waarom?

De Tafel van Moedt is niet voorbehouden aan één organisatie maar kan gesprekken en interventies faciliteren binnen en tussen organisaties

De Tafel van Moedt is niet voorbehouden aan één groep. Eenieder die de tafel wil gebruiken moet hiervoor zelf het volgende regelen:

- Een gescoped thema
- Een viertal relevante mensen die deelnemen (excl de organisator zelf)
- Een locatie

De tijdlijn:

3 testsessies in Mei-Juni

Oplevering September 2025 Begin Academisch Jaar

Inhoudelijke thema's

De onderwerpen van elke sessie kunnen bepaald worden door de gemeenschap, maar kunnen gaan over bijvoorbeeld:

- Zingeving, toekomstbestendigheid en bestaansrecht van de wetenschap
- Sturing op welbevinden van planeet en maatschappij en bijbehorende meeteenheden, voorbij landsgrenzen
- Het institutioneel stimuleren van betekenisvol onderzoek en duurzaamheid meenemen in de gehele keten van wetenschap
- BHV van de wetenschap
- Legitimering van duurzaamheidsinterventies
- Herijken van succesvol onderzoek

Drift + Arlon faciliteren de tafel en zetten de tafelmanieren, jullie bepalen de inhoud

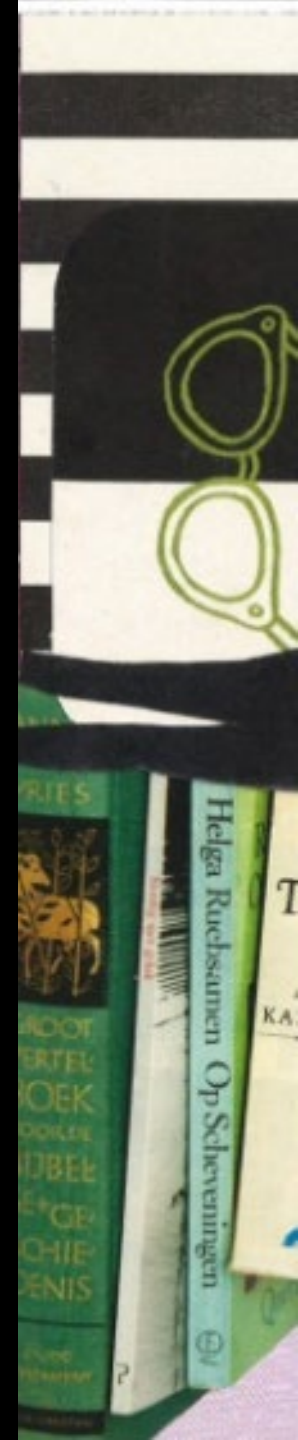
> Overwegingen bij het vertafelen

- Welke locaties zijn relevant voor Tafels van Moedt?
- Aan welke eisen moet de tafel voldoen?
- Welk inhoudelijk thema moet als eerste worden opgepakt?
- Wie moet daarbij aanschuiven?
- Hoe groot moet de tafel zijn? (kwaliteit boven kwantiteit)
- Wie wil er aanschuiven?
- Welke tafelmanieren zijn belangrijk? Hoe word er gepraat en aan gewerkt?
- Hoe werkt de tafel?

Deel 2:

Uitwerking en voorbeelden inhoudelijke thema's, samenvatting van de scoping sessie in december

Over zingeving en betekenisvol onderzoek

- Welke dingen moeten we niet meer doen? Sommige dingen kunnen niet meer?
- Welke wetenschap is nou echt nodig? En wie representeert dat? Hoe is de wetenschap dienend aan de maatschappij?
- Wat is het bestaansrecht van wetenschap? En wat is het beslissingsvermogen?
- Hoe kunnen we fundamentele kennis over de maatschappij en wereld produceren, en hoe kunnen we dat doen op een goede manier?
- Wat is de kennisagenda van de wetenschap en waarom moet dit onderzoek gebeuren?
- Wat betekent het om verantwoordelijkheid nemen als wetenschap?
- Wie is het publiek van de wetenschap?
- Nu ontbreekt er een zingevend toekomstperspectief van de wetenschap.

BHV van de wetenschap

- Als we wetenschap bedrijven, moeten we onszelf en elkaar fundamentele vragen stellen:
- Welke levens zijn hier getast: enerzijds: voor wie is dit en ten tweede: ten koste van wie of wat?
- Hoe kunnen we verspilling in het onderzoeksproces tegengaan?
- Wie was betrokken in de totstandkoming van de onderzoeksvraag? En is die vraag breed gedragen? (dit gaat over de rechtvaardigheid)
- Is het nodig? Wie kan je helpen om hierbij tot een antwoord te komen?
- Hoe kom je tot de bestemming?
- Hoe wordt die vraag beantwoord? Zijn hier verschillende kennisvormen voor gebruikt?
- Wat is de relevantie van dit onderzoek? Leeft dit thema nog over +- 50 jaar?
- Wat zijn de effecten van dit onderzoek op de lange termijn? (verre toekomst)
 - En hoe vergelijken we dit op een eenduidige manier?
- Hoe kunnen we de resources beter gebruiken? Wat is er al mbt dit onderzoeksthema? Wat is de kennisagenda van dit thema?
- Hoe kunnen we het onderzoek zo opzetten zodat het bouwt op de waarde van wederkerigheid?
- Wat is de footprint van dit onderzoek?
- Waar komt de kennis vandaan? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we geen koloniaal denkbeeld gebruiken?

Institutionalisatie en Framing

De regels die er nu zijn, zitten de wetenschap die nodig is *dwars*

- “We trekken de stekker eruit, dat schept gezonde ruimte”
- Hoe zorgen we ervoor dat bevlogen bestuurders op de juiste posities zitten die het verhaal willen maken en willen voorzetten? En die voor de invulling van het nieuwe verhaal creatie ruimte kunnen scheppen en dit kunnen faciliteren?

Duurzaamheid gaat vaak over wat ons afgenomen wordt (dit mag niet meer, dat mag niet meer). Hoe kunnen we dit omzetten naar positieve, authentieke en hoopvolle verhalen?

- Hoe kunnen we van ‘dingen afnemen’ naar dingen omruilen? Van ‘wat mag ik niet meer, naar wat levert het op’?
- Dit helpt ons om mensen meer op te nemen in de verandering.
- We moeten daarbij de term ‘duurzaamheid’ reclaimen – de pendulum laten zwaaien.

De rol van publiceren, limieten van de eisen van journal

- Is het onderzoek noodzakelijk?
- Kunnen we ook publiceren wat niet werkt – dat willen journals in de regel niet?
- Kunnen we publiceren over *hoe* onderzoek wordt gedaan? Over de afwegingen die gemaakt worden en de effecten van de keuzes worden gedeeld.
- Open research is belangrijk – het belang van beschikbaarheid van pre-print/
- Kennisdeling en samenwerking tussen universiteiten
- Missie-gedreven onderzoek
- Samenwerking is belangrijker dan concurrentie.
- Transparantie van de kennis
- Voor wie doen we het onderzoek en met wie
- Hoe kunnen we het nut van wetenschap breder wordt ervaren? Gesprek aangaan over handelingsperspectief die de wetenschap heeft.
- Hoe vertellen we het verhaal van de wetenschap

Feedback

Wat vinden jullie van de Tafels van Moedt,
wat hebben jullie nodig van een dergelijke
ruimte en didactiek?

Voor meer info, vragen of ideeën mail
vanvandaal@drift.eur.nl

